

Slovenský plastikársky klaster vznikol v roku 2009 ako platforma prepájajúca firmy, odborné a vzdelávacie inštitúcie s cieľom podporovať spoluprácu, rozvoj odvetvia a konkurencieschopnosť slovenského plastikárskeho priemyslu. Ako sa odvtedy zmenili jeho úloha a priority a ako by ste klaster charakterizovali dnes?

Slavomír Tirpák: V našej aktuálnej stratégii máme tri hlavné piliere: inovácie, vzdelávanie a sieťovanie. Naďalej sa snažíme pomáhať členom aj nečlenom klastra pri odbornom vzdelávaní ich zamestnancov, podporujeme ich pri zavádzaní inovácií a pomáhame im nájsť partnerov v zahraničí.

Aké sú v súčasnosti hlavné oblasti činnosti klastra – od odborného vzdelávania a legislatívnych tém až po inovácie, transfer technológií, obehové hospodárstvo a medzinárodnú spoluprácu?

Slavomír Tirpák: Slovenský plastikársky klaster (SPK) má akreditovaný program celoživotného vzdelávania v oblasti spracovania plastov, ktorý ponúkame našim členom za zvýhodnenú cenu, prípadne v spolupráci s úradmi práce aj s možnosťou dotácie.

Každoročne organizujeme seminár Trendy v plastikárskom priemysle. Tento rok sa bude konať už jeho 15. ročník. SPK bol zapojený do projektu podunajského regiónu PLAN-C, ktorý sa zaoberal obehovým hospodárstvom v oblasti plastov a strojov na ich spracovanie.

Takisto sa aktívne zapájame do pripomienkovania legislatívy v oblasti plastov, aby sme pomohli predchádzať nejasnostiam pri jej prijímaní. Máme podpísané memorandá o porozumení s partnermi z krajín od USA až po Južnú Kóreu.

Slovenský plastikársky klaster v Národnom hodnotení výkonnosti klastrov dosiahol najvyššiu úroveň „rozvinutý klaster“. Čo pre vás tento výsledok znamená a ktoré silné stránky klastra podľa vás najlepšie potvrdzuje?

Slavomír Tirpák: Toto hodnotenie si ceníme, pretože zvyšuje náš kredit v rámci spolupráce so štátnymi a verejnými inštitúciami.

Silnou stránkou SPK je práca na medzinárodných projektoch, zároveň sa však snažíme, aby z tejto spolupráce čo najviac získali aj naši členovia. Pracujeme systematicky a pravidelne informujeme našich členov o novinkách prostredníctvom aktualít na našom webe či newslettera, ktorý vychádza šesťkrát ročne.

Klaster má zároveň medzinárodnú certifikáciu ESCA Silver Label. Aký praktický význam má táto certifikácia pre váš klaster?

Slavomír Tirpák: Takéto hodnotenie zvyšuje dôveryhodnosť klastra na medzinárodnej úrovni. Pomáha nám zapájať sa do medzinárodných projektov.

Čo by ste na základe vlastných skúseností odporučili organizáciám, ktoré uvažujú o vytvorení klastra alebo chcú svoje fungovanie ďalej profesionalizovať?

Slavomír Tirpák: Malo by to prísť ako požiadavka zdola. To znamená, že subjekty z určitého odvetvia chcú mať zastrešujúcu organizáciu, ktorá ich bude zastupovať a pomáhať pri rozvoji ich odvetvia.

V čom vidíte najväčší prínos Slovenského plastikárskeho klastra pre firmy v odvetví a pre rozvoj a konkurencieschopnosť slovenského priemyslu?

Slavomír Tirpák: Najväčší prínos vidím v podpore inovácií, ktoré náš priemysel nevyhnutne potrebuje, ak chce byť konkurencieschopný, a takisto v sieťovaní našich členov s partnermi v zahraničí.

Dôležitá je aj podpora vzdelávania v oblasti spracovania plastov, pretože ide o veľmi špecifickú oblasť, ktorá potrebuje neustály prísun odborníkov, aby si udržala inovatívny potenciál.

Jednou z aktuálnych tém klastra je transformácia plastikárskeho a strojárkeho priemyslu smerom k obehovému hospodárstvu. Aké výsledky priniesol projekt PLAN-C a čo z neho bude možné využiť v praxi po jeho ukončení?

Slavomír Tirpák: Práca na tomto projekte nám priniesla množstvo skúseností a cenných kontaktov s partnermi, ktorí tvorili konzorcium z krajín podunajského regiónu, od Nemecka až po Moldavsko.

Najväčšou výzvou pre nás bola práca na záverečnom nadnárodnom akčnom pláne, pri ktorého príprave sme boli vedúcim partnerom. Projekt priniesol aj praktické výsledky. V spolupráci s konopným klastrom sme vyvíjali dosky pre stavebný a nábytkársky priemysel vyrobené z konopného pazderia a biologicky rozložiteľného plastu Nonoil.

Na akých ďalších projektoch alebo iniciatívach klaster aktuálne pracuje a ktoré z nich považujete za strategicky najdôležitejšie?

Slavomír Tirpák: Najnovšou iniciatívou v rámci klastra je motivovať členov, aby ponúkali svoje služby alebo výrobky ostatným členom klastra za výhodnejšiu cenu.

Zároveň sa snažíme získať čo najviac informácií o možnostiach podpory klastrov, aby sme mohli vybudovať profesionálny aparát, ktorý by ešte intenzívnejšie pracoval na iniciatívach zameraných na rozvoj plastikárskeho priemyslu a tým aj slovenského priemyslu ako celku.

Ako klaster konkrétne pomáha svojim členom, napríklad pri orientácii v legislatívnych zmenách, odbornom vzdelávaní, technologických otázkach, projektovej spolupráci či vstupe na zahraničné trhy?

Slavomír Tirpák: Ako som už spomínal, ponúkame našim členom akreditované vzdelávanie v oblasti spracovania plastov za zvýhodnenú cenu. Sme spoluorganizátormi sieťovacích aktivít, napríklad rakúsko-slovenskej obchodnej burzy.

Snažíme sa našich členov zapájať do medzinárodných projektov. Ako zastrešujúca organizácia odvetvia komunikujeme potreby a požiadavky členov voči orgánom štátnej a verejnej správy.

Klaster dlhodobo organizuje odborné semináre Trendy v plastikárskom priemysle. Akú úlohu dnes zohrávajú pri prenose nových poznatkov, informácií o legislatívnych zmenách a technologických trendoch do firiem?

Slavomír Tirpák: Tieto semináre sa konajú každoročne v druhej polovici novembra. Tento rok sa uskutoční už 15. ročník.

V posledných rokoch sa sústreďujeme na možnosti uplatnenia umelej inteligencie v našom odvetví. Prinášame informácie o novinkách výrobcov strojov prezentovaných na plastikárskych veľtrhoch a zároveň dávame priestor na prezentáciu aj startupom z tejto oblasti.

Ako vnímate význam podpory klastrov na Slovensku a čo by najviac pomohlo ich ďalšiemu rozvoju, profesionalizácii a stabilnému fungovaniu?

Slavomír Tirpák: Ako som už spomenul, privítali by sme podporu zo strany MH SR, aby sme mohli profesionalizovať fungovanie klastra, posilniť jeho personálne kapacity a poskytovať našim členom ešte lepší servis.

Aké sú hlavné krátkodobé a dlhodobé ciele Slovenského plastikárskeho klastra?

Slavomír Tirpák: Krátkodobým cieľom je stabilizácia a rozšírenie členskej základne prostredníctvom rôznych benefitov, ktoré si členovia môžu navzájom poskytovať. Dlhodobým cieľom je udržateľný rozvoj plastikárskeho priemyslu s dôrazom na inovácie v oblasti obehového hospodárstva a biologicky odbúrateľných materiálov.

Ktoré témy budú pre klaster v najbližšom období strategicky najdôležitejšie? Pôjde najmä o obehové hospodárstvo, recykláciu, ekodizajn, nové materiály, legislatívne zmeny alebo modernizáciu výroby?

Slavomír Tirpák: Čiastočne som na to odpovedal už pri predchádzajúcej otázke. Chceme sa zamerať na obehové hospodárstvo aj prostredníctvom plnenia nadnárodného akčného plánu, ktorý je hlavným výstupom projektu PLAN-C.

Ďalšou prioritou je podpora inovácií. Naši členovia sú držiteľmi patentov a priemyselných vzorov. Bez inovácií sa stráca konkurencieschopnosť. Chceme sa preto sústrediť na prepojenie vedy a výskumu s praxou.

Európska legislatíva postupne sprísňuje požiadavky na výrobu, používanie a spracovanie plastov. Ako chcete pomáhať členom pripraviť sa na tieto zmeny a zároveň ich využiť ako príležitosti na inovácie?

Slavomír Tirpák: Predovšetkým sa snažíme sledovať všetky pripravované normy a nariadenia, aby sme ich mohli pripomienkovať. Ako som už spomínal, chceme tým pomôcť

predchádzať tomu, aby obsahovali zbytočné administratívne povinnosti pre výrobcov plastových výrobkov.

Pred dvomi rokmi sme mali na seminári Trendy v plastikárskom priemysle externého odborníka, ktorý účastníkom prezentoval všetky prijaté aj chystané zmeny týkajúce sa požiadaviek na výrobu a používanie plastov.

Súhlasím s tým, že je to zároveň príležitosť na inovácie. Člen SPK, Ústav polymérov, je držiteľom patentu na biologicky odbúrateľný plast pod obchodnou značkou Nonoilen.

Na čo by sa podľa vás mali zamerať klastre, ktoré chcú posilniť svoju pozíciu na regionálnej aj medzinárodnej úrovni?

Slavomír Tirpák: Je potrebné stanoviť si stratégiu, ktorá je v súlade s potrebami členov, a potom ju systematicky naplňovať. O to sa snažíme aj v SPK.